

(המשך מעמוד 9)

וחצי, בגלל עקשנותו של חייל אמיץ אחד. בפרשת כפר-קאסם הועמדו לדין האשמים עד לדרגת רב-סרן. בפרשת ויאט-נאם, הועמד לדין רק סגן.

בפרשת כפר-קאסם, אחרי ההתערבות המיידית, נרתמו לעניין ראש-הממשלה ושר הביטחון (דויד בן-גוריון) והכנסת. בפרשת ויאט-נאם אף לא השיב הנשיא על המכתב שהכיל את הפרטים הנוראים, וכל מסודות השלטון מלאו פיהם מים — עד שחבר בית-הנבחרים החליט לעורר רעש.

אולם בשביל הקורבנות לא היו הבדלים אלה חשובים. הם נטבחו.

567 הרונגים. דרצה ההמוני אירע ב-16 במרץ 1968. בשעה שש בבוקר החלה הפגזה ארטילרית כבדה על הכפר הירופ ויאט-נאם סונג מי. שנמצא באזור אשר היה תחת שליטת לוחמי הוויאט-קונג. הפגזה נמשכה כחצי שעה. כאשר נדמו קולות התותחים, הופיעו בשמי הכפר מיספר מסור קים אמריקאים. מהומים יצאו בריצה כמה עשרות חיילים שהתפזרו על פני כל הכפר. הם הוציאו את התושבים, גברים, נשים, זקנים וטף מבתיהם וריכזו אותם בשלושה מקומות ריכוז. אותה שעה פוצצו חיילי לים אמריקאים אחרים את בתי-האבן של הכפר והעלו באש את בתי-העץ שבו.

לאחר שעה של פעילות קדחתנית במקום — לא נשאר זכר לכפר: הוא הפך לתל-חורבות.

הכפריים ישבו על הארץ במקומות בהם רוכזו ולא חששו במה שעומד להתחולל. לפתע, כעבור מיספר דקות, הם ראו את החיילים האמריקאים מכוונים אליהם את רוביהם. נזיר בודהיסטי אחד, שתפס ה עומד לקרות, קם ממקומו והציג בפניו חיילים את תעודת-הזהות שלו. "מצטער", השיב לו החייל שראה את התעודה, ואז נפתחה האש. הכפריים נפגעו במקומות בהם ישבו. לפי העדויות שנגבו, נרצחו בכלום 567 איש. נותרו בחיים רק הפצועים אשר גחיות הרונגים כיסו אורחם.

אחרי הטבח הסתלקה היחידה האמריקאית מהמקום, כ-15 דקות אחרי שנכנסה לכפר.

הנשיא לא השיב. סיפור ההרג היחיד המוני לא נשאר בגדר סוד. בתום שלושה ימים, חזרו הניצולים מהכפר וקברו את הרונגים. הסיפורים על הזוועה התפשטו בכל רחבי דרום-ויאט-נאם. הם הגיעו גם לאוזני השליטנות המקומיים, אולם אלה דאגו לחפות עליהם.

"חשבנו שהכפריים נהרגו כתוצאה מהפגזה הארטילרית", הסבירו פקידי המחוז. בדרום-ויאט-נאם, שם ביצעו לוחמי הוויאט-קונג בעבר הוצאות להורג המוניות, חיסלו כפרים שלמים, לא ראו אנשי המימשל הי מושחת סיבה לעורר מהומות כאשר האמריקאים חיקו את אויביהם, הלכו בדרכי הוויאט-קונג.

חלפו מיספר שבועות והסיפור עשה לו כניפים בכל יחידות צבא ארצות-הברית בויאט-נאם. חיילים שנימנו על היחידה שביצעה את הטבח אולם סירבו לקחת בו חלק, סיפרו את הדבר לחבריהם. הוויאט-קונג עצמו הפיץ כרוזים באנגלית ובהם תיאור הטבח. "זו הסיבה שבגללה הוחלט להשיא את הפרשה בסוד", אמר מושל המחוז הדרום-ויאט-נאמי, "לא רצינו לסייע לתעמולה הוויאט-קונג".

"יתכן והפרשה היתה נקברת, לולא חייל אמריקאי אמיץ אחד, רו-אלד רייזנהאור. הוא שמע את הסיפור עוד בעת ששירת כחייל בויאט-נאם. הוא התייחס אליו כשמועה, מזעזעת אומנם, אבל שמועה. עד שיום אחד פגש בחבר שהשתתף במיבצע. וא העדיף לשתוק עד שישתחרר מהצבא ויחזור הביתה.

רק כשחזר לארצות-הברית החל לכתוב מכתבים ובהם דרישה לחקור את הטבח. הוא שיגר מכתבים לנשיא ניקסון, לשר החוץ ויליאם רוג'רס, לשר-ההגנה, למטה הכללי ולכ-20 חברי קונגרס. הוא לא זכה לקבל תשובה מאיש, מלבד מחבר קונגרס רפובליקאי, מוריס אודל, שבגללו התפוצצה הפרשה.

עתה נעצרו שני מפקדים זוטרים בצבא ארצות-הברית, שפקדו על המחלקה שביצעה את הטבח: סגן-מישנה ויליאם קלי וסמל דוד מיטשל. הם יועמדו, כנראה, למשפט צבאי. אבל הממונים עליהם, אלה שאולי לא נתנו את ההוראה לבצע את הטבח, אבל ידעו עליו בריבד, השתיקו אותו וחיפיו עליו, יישארו חופשיים.

זרגוע קל עם דובק רויאל

פרטום דיר יקבסון

דובק

רויאל

פילטר

20 סיגריות נייד המלך